Utbildningsutskottets betänkande 1985/86:22

om anslag till utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken (prop. 1985/86:100)

UbU
1985/86:22

Åttonde huvudtiteln

I detta betänkande behandlas förslag som regeringen förelagt riksdagen i proposition 1985/86:100 bilaga 10 (utbildningsdepartementet) under punkt D 9. Utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken (s. 234–245) jämte motioner.

Propositionen

Regeringen har föreslagit riksdagen att

1. fastställa planeringsramar enligt vad som förordats i propositionen,
2. bemyndiga regeringen att inrätta en allmän utbildningslinje, linjen för kostekonomi och kostterapi, om 120 poäng den 1 juli 1987,
3. bemyndiga regeringen att avveckla linjen för kost- och näringsekonomi och påbyggnadslinjerna kostadministration och kostterapi successivt fr. o. m. budgetåret 1987/88,
4. bemyndiga regeringen att inrätta en påbyggnadslinje, bostads- och fastighetsförvaltningslinjen, om 60 poäng den 1 juli 1986,
5. bemyndiga regeringen att inrätta en allmän utbildningslinje, kontors- och distributionslinjen, om 60 poäng den 1 juli 1986,
6. bemyndiga regeringen att inrätta en allmän utbildningslinje, linjen för storhushåll och restaurang, om 60 poäng den 1 januari 1987,
7. bemyndiga regeringen att inrätta en allmän utbildningslinje, hotell- och restaurangekonomlinjen, om 140 poäng den 1 juli 1986,
8. till Utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken för budgetåret 1986/87 anvisa ett reservationsanslag av 339 167 000 kr.

Motionerna

1985/86:Ub505 av Ann-Cathrine Haglund (m) och Bengt Wittbom (m) vari yrkas att riksdagen beslutar att den föreslagna allmänna påbyggnadslinjen om 60 poäng, bostads- och fastighetsförvaltningslinjen, förläggs till högskolan i Örebro.

1985/86:Ub514 av Bengt Silfverstrand (s) och Nils T Svensson (s) vari yrkas att riksdagen hos regeringen begär förslag om förlängning av internationella ekonomutbildningen från 140 till 160 poäng.

1 *Riksdagen 1985/86. 14 saml. Nr 22*

1985/86:Ub523 av Bo Forslund m. fl. (s) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

2. att riksdagen beslutar att som sin mening ge regeringen till känna vad som i motionen anförts om att ekonomutbildningen vid högskolan i Sundsvall–Härnösand förstärks inom angivna områden.

1985/86:Ub530 av Sigge Godin (fp) vari yrkas att riksdagen uttalar att regeringen bör ta initiativ till att Sundsvall–Härnösands högskola får inrätta en systemvetenskaplig linje.

1985/86:Ub535 av Britta Bjelle (fp) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att linjen för kostekonomi och kostterapi bör inrättas den 1 juli 1986 vid universiteten i Uppsala, Göteborg och Umeå,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att universitets- och högskoleämbetet bör ges i uppdrag att med anledning av detta riksdagens beslut utarbeta övergångsbestämmelser som gör det möjligt för studerande, vilka uppfyller nuvarande krav på behörighet, att antas till och följa utbildningen och som innehåller förslag till stödinsatser för denna grupp studerande.

1985/86:Ub555 av Sven-Gösta Signell m. fl. (s) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om behov av ökning av planeringsramen för ekonomlinjens basblock (s. k. grundläggande ekonomiutbildning) vid högskolan i Skövde,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om behov av inrättande av systemvetenskapliga linjen (120 poäng) [samt verkstadsindustrilinjen (60 poäng) och livsmedelsindustrilinjen (60 poäng)] vid högskolan i Skövde.

1985/86:Ub560 av Margitta Edgren (fp) vari yrkas att riksdagen hos regeringen begär förslag om att den internationella ekonomutbildningen förlängs i enlighet med motionen.

1985/86:Ub569 av Lennart Alsén (fp) vari yrkas att riksdagen beslutar att som sin mening ge regeringen till känna att den internationella ekonomlinjen fr. o. m. hösten 1986 bör förlängas från 140 till 160 poäng samt att linjen inrättas som allmän utbildningslinje.

1985/86:Ub575 av Jan-Erik Wikström (fp) vari yrkas att riksdagen beslutar att som sin mening ge regeringen till känna vad som i motionen anförts angående resursförstärkning till juristlinjen vid Stockholms universitet.

1985/86:Ub589 av Margareta Winberg m. fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts beträffande inrättandet, som en försöksverksamhet, av en påbyggnadslinje inom det sociala området samt lokalisering av en sådan utbildning till högskolan i Östersund.

1985/86:Ub595 av Elisabeth Fleetwood m. fl. (m, s, fp) vari yrkas att riksdagen beslutar att universitets- och högskoleämbetets beräkningsprinciper beträffande ekonom- och juristlinjerna skall ligga till grund för anslagsfördelningen mellan resp. högskolor.

1985/86:Ub601 av Rune Rydén m. fl. (m, fp, c) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om den systemvetenskapliga linjen, utbildningsfrågor och dess finansiering.

1985/86:Ub605 av Hans Nyhage (m) och Arne Svensson (m) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om lokalisering till högskolan i Borås av systemvetenskaplig linje.

1985/86:Ub613 av Ann-Cathrine Haglund (m) och Britta Hammarbacken (c) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att antalet nybörjarplatser på systemvetenskapliga linjen vid högskolan i Örebro bör vara oförändrat 50.

1985/86:Ub618 av Per Unckel m. fl. (m) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om en ändrad inriktning av dimensioneringen av högskoleutbildning,

2. att riksdagen avslår regeringens förslag om utökning av antalet platser vid basblocket i ekonomutbildning vid högskolan i Skövde,

3. att riksdagen avslår regeringens förslag om inrättande av en allmän hotell- och restaurangekonomlinje i Göteborg,

4. att riksdagen hos regeringen begär förslag till ett nytt fördjupningsalternativ inom ekonomlinjen inriktat mot hotell- och restaurangekonomi,

5. att riksdagen beslutar att internationella ekonomlinjen skall omfatta 160 poäng,

6. att riksdagen avslår regeringens förslag om nya/ytterligare [90] YTH-nybörjarplatser vid [verkstadsindustri,] kontor/distribution och storhushåll/restaurang,

7. att riksdagen beslutar om neddragning av förvaltningslinjen med 30 nybörjarplatser,

8. att riksdagen beslutar om neddragning av linjen för personal- och arbetslivsfrågor med 90 nybörjarplatser,

9. att riksdagen beslutar om neddragning av sociala linjen med 90 nybörjarplatser.

1985/86:Ub807 av Bengt Westerberg m. fl. (fp) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

10. att riksdagen beslutar att under anslaget D 9. Utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken anslå 1 000 000 kr. utöver vad regeringen har föreslagit.

1985/86:Ub812 av Pär Granstedt m. fl. (c) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

8. att riksdagen under anslaget D 9. Utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken anvisar ett i jämförelse med regeringens förslag med 2,52 milj. kr. förhöjt belopp om 342 101 000 kr.,

9. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som anförts i motionen om utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken.

1985/86:Ub814 av Sven Lundberg m. fl. (s) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om behovet av riktade åtgärder för näringslivs- och

teknikutveckling i Västernorrlands län innefattande bl. a. inrättande av systemvetenskaplig linje vid högskolan i Sundsvall–Härnösand.

1985/86:Ub838 av Per Unckel m. fl. (m) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

37. att riksdagen beslutar att till D 9. Utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken för budgetåret 1986/87 anvisa ett reservationsanslag av 335 048 500 kr.

1985/86:A417 av Lennart Brunander (c) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

13. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som anförts om en systemvetenskaplig linje vid högskolan i Borås.

1985/86:A446 av Lars Ernestam (fp) och Gudrun Norberg (fp) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om förläggning av den nya bostads- och fastighetsförvaltningslinjen till Örebro [samt möjligheten för högskolan att inom sin anslagsram prioritera basen tekniska ämnen].

Utskottet

Anslaget avser grundläggande utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken vid de statliga högskoleenheterna (motsvarande) inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde. Under anslaget beräknas medel för allmänna utbildningslinjer och påbyggnadslinjer inom sektorn. Under anslaget beräknas vidare medel för bidrag till Stiftelsen Stora Sköndals sociala utbildningsverksamhet. Medel för kommunal högskoleutbildning inom sektorn beräknas under anslaget D 14. Bidrag till kommunal högskoleutbildning m. m.

Planeringsramar och övriga dimensioneringsfrågor

I proposition 1985/86:100 föreslår regeringen vissa förändringar av planeringsramarna för sektorn för utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken (AES-sektorn). I allt väsentligt beror dessa av att nya platser tillkommer eller platser omfördelas i samband med att nya linjer inrättas. Totalt sett innebär propositionsförslagen en nettoökning med 96 platser för sektorns planeringsramar till 9 711 platser för budgetåret 1986/87.

Förvaltningslinjen, linjen för personal- och arbetslivsfrågor och sociala linjen

För förvaltningslinjen och sociala linjen föreslås i propositionen oförändrat antal nybörjarplatser, nämligen sammanlagt 780 resp. 990. Linjen för personal- och arbetslivsfrågor med för närvarande totalt 630 nybörjarplatser bör enligt propositionen minskas med 30 platser vid universitetet i Göteborg. Dessa platser avses bli överförda till en ny hotell- och restaurangekonomlinje.

Motion 1985/86:Ub618 (m) om dimensioneringen av vissa högskoleutbildningar tar sin utgångspunkt i uppfattningen att en fortsatt ökning av den

offentliga sektorn varken är önskvärd eller möjlig. Enligt motionen måste antalet platser på linjer som enbart siktar till arbete inom denna sektor minskas. I stället är det av vikt att prioritera sådan utbildning som vetter mot den privata sektorn, särskilt tjänstesektorn, eller mot såväl den privata som den offentliga sektorn. Motionärerna vill enligt yrkande 1 i motionen att riksdagen uttalar sig för en sådan ändrad inriktning av dimensioneringen av högskoleutbildning. Med motiveringen att linjerna vetter mot offentlig sektor hemställs vidare att riksdagen beslutar om minskning av antalet nybörjarplatser på förvaltningslinjen, linjen för personal- och arbetslivsfrågor samt sociala linjen med 30, 90 resp. 90 (yrkandena 7–9).

Utskottet kan inte instämma i motionärernas åsikt om den arbetsmarknad linjerna utbildar för. Enligt gällande utbildningsplaner som universitets- och högskoleämbetet (UHÄ) fastställt för linjerna syftar de till arbete inom både privat och offentlig verksamhet. Särskilt i vad gäller förvaltningslinjen vill utskottet erinra om de uttalanden som gjordes inför denna linjes tillkomst år 1983. Sålunda anförde föredragande statsrådet i proposition 1980/81:100 bil. 12 (s. 438) att förvaltning är en omfattande verksamhet inom såväl offentlig som enskild sektor. Det ansågs därför viktigt att förvaltningslinjen utformades så att de studerande inte i inledningen av studierna tvingas att välja vilken del av arbetsmarknaden de skall rikta in sig på.

Utskottet anser inte heller att det nu finns underlag för att genomföra de i motionen yrkade minskningarna av utbildningslinjerna i fråga. Yrkandena 1, 7, 8 och 9 i motion 1985/86:Ub618 avstyrks alltså av utskottet. Riksdagen bör fastställa planeringsramar för förvaltningslinjen, linjen för personal- och arbetslivsfrågor och sociala linjen i enlighet med regeringens förslag.

Ekonomlinjen

I propositionen föreslås en totalram för ekonomlinjen om 3 345 nybörjarplatser, varav 450 platser avser enbart linjens basblock. Förslaget innebär en minskning vid universitetet i Göteborg med 30 platser att föras över till en ny hotell- och restaurangekonomlinje och en ökning med sex platser vid högskolan i Karlstad.

För närvarande finns vid högskolan i Skövde 30 nybörjarplatser inom ramen för ekonomlinjens basblock. Föredragande statsrådet anför att detta antal behöver ökas för att ge högskolan underlag för en tillräckligt stor lärarstab för ifrågavarande utbildningsområde. Statsrådet räknar därför med att planeringsramen för basblocket på ekonomlinjen i Skövde skall fördubblas till 60 nybörjarplatser budgetåret 1987/88.

Två motioner har väckts med anledning av nyssnämnda förslag. Enligt motion 1985/86:Ub618 (m) yrkande 2 bör regeringens förslag avslås. Motionärerna hänvisar till att moderata samlingspartiet, då ekonomutbildningen reformerades år 1983, avvisade en etappindelning av utbildningen. Bl. a. ansåg man att de få lärare i ekonomiska ämnen som skulle komma att finnas vid mindre högskolor inte kan besitta all den kompetens som behövs för en hög kvalitet på den grundläggande ekonomiska utbildningen. Den motivering som statsrådet nu anfört för en utökning av antalet basblocksplatser i Skövde – nämligen att det ökade platsantalet behövs för att ge högskolan

underlag för en tillräckligt stor lärarstab – kan motionärerna inte godta.

I motion 1985/86:Ub555 (s) yrkande 1 begärs att riksdagen ger regeringen till känna att den föreslagna utökningen av planeringsramen i Skövde bör göras redan fr. o. m. budgetåret 1986/87.

Utskottet konstaterar att den inställning till förslaget om ytterligare platser i Skövde som kommer till uttryck i motion 1985/86:Ub618 har sin grund i att motionärerna inte accepterar nuvarande studieorganisation med basblock och fördjupningsdel av vilka enbart basblock kan förekomma på vissa högskoleorter. Riksdagen har godkänt denna studieorganisation. Med hänvisning till de motiv som därvid anfördes (UbU 1982/83:25 s. 8) avstyrker utskottet motion 1985/86:Ub618 yrkande 2. En dubblering av antalet basblocksplatser i Skövde redan nästa budgetår, vilket förordas i motion 1985/86:Ub555, anser sig utskottet inte kunna ställa sig bakom. Riksdagen bör således avslå motion 1985/86:Ub555 yrkande 1 i denna del samt godkänna vad som i propositionen förordats om planeringsramar för ekonomlinjen budgetåret 1986/87.

Hotell- och restaurangekonomlinje

Efter förslag från UHÄ begär regeringen riksdagens bemyndigande att inrätta en ny allmän utbildningslinje, hotell- och restaurangekonomlinjen, om 140 poäng den 1 juli 1986. Linjen bör omfatta 60 nybörjarplatser och förläggas till universitetet i Göteborg. Utbildningen föreslås i huvudsak finansieras genom en samtidig minskning vid detta universitet av antalet nybörjarplatser på linjen för personal- och arbetslivsfrågor och på ekonomlinjen med vardera 30. Den nya linjen skall ha en sådan inriktning att den ger kompetens för ledande befattningar inom branschen.

Specifika branschbehov bör inte tillgodoses genom inrättande av nya, alltför snäva allmänna utbildningslinjer hävdas i motion 1985/86:Ub618 (m). Motionärerna avvisar med denna motivering regeringens förslag om en hotell- och restaurangekonomlinje i Göteborg (yrkande 3). I stället förordar motionärerna en lösning som innebär att hotell- och restaurangekonomi blir ett fördjupningsalternativ inom den allmänna ekonomlinjen. Enligt motionens yrkande 4 bör riksdagen hos regeringen begära förslag till ett sådant fördjupningsalternativ.

Utskottet vill framhålla att regeringens aktuella förslag är ett resultat av överväganden under ett flerårigt utredningsarbete. Enligt vad UHÄ anfört i sin anslagsframställning bygger förslaget på övertygelsen om att behov finns av en hel och från början sammanhållen utbildning för hotell- och restaurangbranschen. Innehållet i utbildningen bör redan i basblocket vara mer inriktat mot service än vad ekonomlinjens basblock är. I och med pågående satsning på Sverige som turistland ökar hotell- och restaurangnäringen kontinuerligt i betydelse såväl ekonomiskt som sysselsättningsmässigt. Enligt UHÄ tillsätts för närvarande ledande tjänster inom denna näringsgren ofta med personer som utbildats utomlands där en branschutbildning av här åsyftat slag är relativt vanlig. Utskottet finner inte skäl att sätta i fråga den bedömning som gjorts och föreslår att riksdagen med bifall till regeringens förslag avslår motion 1985/86:Ub618 yrkandena 3 och 4.

Linje för kostekonomi och kostterapi

I propositionen förordas i enlighet med UHÄ:s förslag att en ny linje för kostekonomi och kostterapi om 120 poäng skall ersätta den nuvarande linjen för kost- och näringsekonomi om 100 poäng och att påbyggnadslinjerna i kostadministration och kostterapi avvecklas. Den nya linjen föreslås bli förlagd till samma orter som den nu befintliga, nämligen till universiteten i Uppsala, Göteborg och Umeå.

Enligt UHÄ:s planer skulle utbildningen anordnas fr. o. m. den 1 juli 1986 i Göteborg och Umeå och fr. o. m. den 1 juli 1988 i Uppsala. Emellertid har, som anmäls i propositionen, universiteten i Uppsala och Göteborg i skrivelser föreslagit en för samtliga berörda universitet gemensam start den 1 juli 1987 i syfte att ge universiteten möjlighet att bättre förbereda och parallellt planera den nya linjen. Med anledning därav förordar föredragande statsrådet att linjen inrättas den 1 juli 1987 på de tre orterna. Erforderliga övergångsbestämmelser till följd av ändrade behörighetsvillkor bör det enligt statsrådet ankomma på UHÄ att meddela.

Den föreslagna tidpunkten för starten av den nya utbildningen kritiseras i motion 1985/86:Ub535 (fp). Motionären anser att linjen bör inrättas redan den 1 juli 1986 vid samtliga tre universitet. Enligt motionären kräver nämligen utbildningens första år inte något omfattande utvecklingsarbete för att genomföras. Anledning saknas därför att uppskjuta anordnandet av en utbildning som till innehåll och inriktning bättre än den nuvarande motsvarar arbetsmarknadens krav. Vidare yrkas i motionen att UHÄ bör ges i uppdrag att utarbeta övergångsbestämmelser som medger tillträde enligt tidigare behörighetsvillkor och möjlighet till kompletterande utbildning.

Enligt utskottets mening måste hänsyn tas till de skäl för en senarelagd start som universiteten i Uppsala och Göteborg åberopat. På dessa orter finns ca 80 % av platserna på den nuvarande linjen för kost- och näringsekonomi. Om inrättandet skulle ske den 1 juli i år skulle det bli ytterst knappt med tid för utarbetande av utbildningsplan och information till de studerande. Av propositionen framgår vidare att UHÄ skall meddela övergångsbestämmelser. Med det anförda avstyrker utskottet motion 1985/86:Ub535. Riksdagen bör ge regeringen begärda bemyndiganden att inrätta linjen för kostekonomi och kostterapi om 120 poäng den 1 juli 1987 samt att avveckla linjen för kost- och näringsekonomi och påbyggnadslinjerna kostadministration och kostterapi successivt fr. o. m. budgetåret 1987/88.

Bostads- och fastighetsförvaltningslinje

En ny påbyggnadslinje om 60 poäng i bostads- och fastighetsförvaltning föreslås i propositionen bli inrättad den 1 juli 1986. Utbildningen bör bygga på ekonomlinjens eller förvaltningslinjens basblock. Den skall även vara öppen för yrkesverksamma inom området. Bostads- och fastighetsförvaltningslinjen bör enligt propositionen lokaliseras till högskolan i Gävle–Sandviken med 30 nybörjarplatser.

I två motioner, nämligen motionerna 1985/86:Ub505 (m) och 1985/86:A446 (fp) yrkande 2 i denna del, hemställs att bostads- och fastighetsför-

valtningslinjen förläggs till högskolan i Örebro. Som argument anförs i den förstnämnda motionen bl. a. att där redan finns både förvaltningslinje och ekonomlinje samt dessutom drifttekniker utbildning.

Utskottet noterar att i proposition 1985/86:113 om lokalisering av grundskollärarlinjen m. m. uttalas att en förändring av utbildningen vid högskolan i Gävle–Sandviken har påbörjats i riktning mot tekniska och ekonomiska områden. Ett led i detta förändringsarbete är förslaget i budgetpropositionen om etablering vid högskolan av bl. a. bostads- och fastighetsförvaltningslinjen. Utskottet har för sin del inget att erinra mot regeringens val av lokaliseringsort, varför motionerna 1985/86:Ub505 och 1985/86:A446 yrkande 2 i denna del avstyrks. Regeringen bör bemyndigas att inrätta påbyggnadslinjen i enlighet med vad som föreslagits i propositionen.

Ny yrkesteknisk högskoleutbildning

Under förevarande anslag begärs bemyndiganden av riksdagen att inrätta två nya allmänna utbildningslinjer inom ramen för yrkesteknisk högskoleutbildning (YTH), med inriktning mot kontor och distribution resp. storhushåll och restaurang.

Den nya kontors- och distributionslinjen om 60 poäng och med 30 nybörjarplatser bör enligt förslaget inrättas den 1 juli 1986 och förläggas till högskolan i Gävle–Sandviken.

Linjen för storhushåll och restaurang (YTH), likaledes om 60 poäng och med 30 nybörjarplatser, förordas starta den 1 januari 1987. Utbildningen bör anordnas vid universitetet i Lund i nära anknytning till befintlig YTH med inriktning mot livsmedelsindustri.

I motion 1985/86:Ub618 (m) noteras med tillfredsställelse att det i budgetpropositionen uttryckts en avsikt att se över studieorganisationen för YTH. I avvaktan på resultatet av en sådan översyn är det enligt motionärerna inte motiverat att inrätta nya linjer inom YTH. Därför hemställs i motionen att regeringens här aktuella förslag avslås (yrkande 6 i denna del).

Utskottet ser det som angeläget att de föreslagna linjerna för YTH kommer till stånd. En utbildning inom kontors- och distributionsområdet svarar mot behov som den snabba tekniska utvecklingen av kontorsarbetet skapar. Majoriteten av de kontorsanställda är kvinnor. Utskottet vill instämma med uttalandet i propositionen att föreslagen utbildning ger möjlighet att stärka denna grupps kunskaper och konkurrenskraft på arbetsmarknaden. Förslaget om linjen för storhushåll och restaurang har föregåtts av en utredning inom UHÄ som tillstyrkts av en enig remissopinion. Mot denna bakgrund bör riksdagen enligt utskottets mening, med avslag på motion 1985/86:Ub618 yrkande 6 i denna del, bifalla regeringens förslag.

Systemvetenskapliga linjen

Antalet nybörjarplatser på systemvetenskapliga linjen föreslås i propositionen vara oförändrat 660 nästa budgetår.

Vid högskolan i Örebro finns systemvetenskaplig linje med 32 nybörjar-

platser. UHÄ har i sin anslagsframställning, efter framställan av högskolan, föreslagit en utökning av planeringsramen med 18 platser till 50 budgetåret 1986/87. Kostnaderna härför har UHÄ beräknat till 221 000 kr. nämnda budgetår. UHÄ:s förslag har inte biträtts i budgetpropositionen.

Frågan om en ökad dimensionering av linjen i Örebro i enlighet med UHÄ:s förslag tas upp i motion 1985/86:Ub613 (m, c). Motionärerna anför att man vid högskolan de senaste åren – i samråd med UHÄ – utnyttjat medel från obesatta platser på andra linjer och därmed i praktiken haft 50 platser på ifrågavarande linje. Motionärerna vill att riksdagen uttalar sig för att antalet platser på systemvetenskapliga linjen i Örebro bör vara oförändrat 50.

Med anledning av såväl efterfrågan på utbildning som behovet på arbetsmarknaden har utbildningskapaciteten på den systemvetenskapliga linjen ökat snabbt under de senaste åren. Budgetåret 1980/81 fanns linjen på nio högskoleorter, och antalet nybörjarplatser uppgick till 290. Innevarande budgetår är planeringsramen 660 platser, fördelade på elva högskoleorter.

Utskottet noterar att regeringen inte tagit upp UHÄ:s förslag om en utökad planeringsram vid högskolan i Örebro. I nuvarande statsfinansiella läge ansluter sig utskottet till regeringens bedömning. Motion 1985/86: Ub613 i denna del bör därför avslås. Utskottet föreslår att riksdagen fastställer i propositionen föreslagna planeringsramar för linjen.

I motionerna 1985/86:Ub530 (fp) och 1985/86:Ub814 (s) yrkande 4 framställs, under åberopande av bl. a. den offentliga förvaltningens och näringslivets behov, yrkanden i syfte att systemvetenskapliga linjen snarast möjligt skall lokaliseras till högskolan i Sundsvall–Härnösand.

Som ett led i en förstärkning av utbildningen vid högskolan i Skövde föreslås i motion 1985/86:Ub555 (s) yrkande 2 i denna del att en systemvetenskaplig linje inrättas vid högskolan.

Enligt motionerna 1985/86:Ub605 (m) och 1985/86:A417 (c) yrkande 13 bör högskolan i Borås byggas ut med den systemvetenskapliga linjen. Redan nu finns där utbildning inom data i form av lokal linje, varför motionärerna menar att resurser för systemvetenskaplig linje finns.

UHÄ har i sin anslagsframställning inte fört fram några förslag om systemvetenskaplig utbildning i Sundsvall–Härnösand, Skövde eller Borås. Utskottet är för sin del inte berett förorda att riksdagen fattar beslut i enlighet med motionerna. Således avstyrker utskottet motionerna 1985/86:Ub530, 1985/86:Ub555 yrkande 2 i denna del, 1985/86:Ub605, 1985/86:Ub814 yrkande 4 och 1985/86:A417 yrkande 13.

Planeringsramar i övrigt

Utskottet har inte något att erinra mot de planeringsramar i övrigt som regeringen föreslår för linjer inom AES-sektorn. Utskottet hemställer att riksdagen fastställer dessa ramar i enlighet med vad som förordats i proposition 1985/86:100.

UHÄ har i sin anslagsframställning hävdat att för flertalet linjer inom AES-sektorn gäller att resurserna per studerande är avsevärt lägre än inom andra delar av högskolan. UHÄ har emellertid begränsat sina förslag om förstärkningar av resurserna per utbildningsplats till att avse endast två av sektorns utbildningar, nämligen *ekonomlinjen och juristlinjen*. Därtill har UHÄ föreslagit att förstärkningarna riktas i vad gäller ekonomlinjen till universiteten i Stockholm, Uppsala och Göteborg som enligt UHÄ har ett klart sämre resursläge än genomsnittet samt i fråga om juristlinjen till universiteten i Stockholm, Uppsala och Lund som har fullständig juristutbildning. Också mellan dessa universitet föreligger enligt UHÄ skillnader i resurserna per utbildningsplats.

UHÄ:s förslag innebär att ekonomlinjen skulle tillföras ytterligare ca 2,5 milj. kr. och juristutbildningen ytterligare ca 1,5 milj. kr. för budgetåret 1986/87 att fördelas mellan nämnda universitet. Fördelningen borde göras på ett sådant sätt att skillnaderna i resurser per utbildningsplats orterna emellan i möjligaste mån utjämnades. Stockholms universitet t. ex. skulle enligt förslaget få mer än hälften av resurstillskotten till de båda linjerna.

I budgetpropositionen erinrar föredragande statsrådet om att det ankommer på högskoleenheterna att besluta om fördelningen av resurser mellan linjer inom en sektor. Han utgår därför från att de förändringar som kan göras inom befintliga resursramar görs med utgångspunkt i behovet av att upprätthålla kvaliteten inom olika utbildningar. Det är dock enligt statsrådets mening uppenbart att resurserna totalt inom AES-sektorn är små i förhållande till det stora antalet studerande. Såväl ekonomutbildningen som juristutbildningen bedrivs under mycket knappa ekonomiska villkor. Utöver de fyra största universiteten gäller detta i hög grad ekonomlinjen vid högskolan i Kristianstad. En resursförstärkning är därför motiverad. Statsrådet beräknar 2,98 milj. kr. att fördelas mellan universiteten i Stockholm, Uppsala, Lund och Göteborg samt högskolans i Kristianstad ekonomlinje.

Ytterligare medel för kvalitetsförstärkande åtgärder inom ekonomlinjen och juristlinjen yrkas i fem motioner. Sålunda bör enligt motion 1985/86:Ub807 (fp) yrkande 10 i denna del riksdagen besluta att under förevarande anslag anslå 1 milj. kr. utöver vad regeringen föreslagit. I motion 1985/86:Ub812 (c) uttalas att den resursförstärkning som föreslås av regeringen är uppenbart otillräcklig, varför anslaget till sektorn bör höjas med ytterligare 2,52 milj. kr. (yrkande 8 i denna del). Enligt motion 1985/86:Ub838 (m) yrkande 37 i denna del bör, utöver regeringens förslag, 3 milj. kr. gå till förstärkning av ekonomlinjen på de orter som har fullständig ekonomlinje och 2 milj. kr. avsättas för förstärkningar av juristlinjen.

I motionerna 1985/86:Ub575 (fp) och 1985/86:Ub595 (m, s, fp) yrkas att resursförstärkningen skall riktas på sätt som UHÄ föreslagit, nämligen i förhållande till resurser per årsstudieplats på resp. utbildningsort. Särskilt hänvisar motionärerna till att situationen vid Stockholms universitet är besvärlig.

Utskottet anser för sin del att en resursförstärkning till ekonom- och juristutbildningarna vid de nämnda universiteten och till ekonomlinjen vid

högskolan i Kristianstad är välmotiverad och angelägen. Det ankommer på högskoleenheterna att besluta om fördelningen av resurser mellan linjer inom en sektor med utgångspunkt i resp. linjes behov. I dagens ekonomiska läge kan enligt utskottets bedömning ytterligare medel inte tillskjutas på statsbudgeten. Med det anförda föreslår utskottet att riksdagen avslår motionerna 1985/86:Ub807 yrkande 10, 1985/86:Ub812 yrkande 8 och 1985/86:Ub838 yrkande 37, samtliga i nu förevarande delar, samt motionerna 1985/86:Ub575 och 1985/86:Ub595.

Vid universiteten i Uppsala, Linköping, Lund och Göteborg finns *internationell ekonomutbildning* som ett särskilt studieprogram inom ekonomlinjen. I utbildningen om 140 poäng ingår, förutom ekonomiska ämnen, kurser i engelska och något av språken tyska, franska, spanska eller ryska i en omfattning av ca 50 poäng. Utbildningen är avsedd att svara mot behovet av ekonomer med internationell inriktning och språkkunskaper för verksamhet inom företag, förvaltningar och organisationer.

Före den 1 juli 1983 var dåvarande allmänna ekonomlinjens längd 120 poäng medan den internationella linjevarianten liksom nu omfattade 140 poäng. Genom den reform som då genomfördes (prop. 1982/83:100, UbU 1982/83:25, rskr. 1982/83:340) förstärktes ekonomlinjen kvalitativt och förlängdes till 140 poäng. Därmed kom den att få samma längd som den internationella ekonomutbildningen, vilken inte berördes av reformen och alltså inte fick någon motsvarande kvalitetsförstärkning.

UHÄ har i sin anslagsframställning för budgetåret 1986/87, efter framställan av berörda högskoleenheter, föreslagit att den internationella ekonomutbildningen förlängs till att omfatta 160 poäng. Innehållet av företagsekonomi måste ökas, anförs det, för att de internationella ekonomerna skall nå samma kompetens som de ekonomer vilka utbildats på den allmänna linjen. Vidare bör bl. a. handelsrätt ingå i utbildningen. De studerande anser sig nu, enligt UHÄ, av arbetsmarknadsskäl tvungna att komplettera sin internationella ekonomutbildning med i genomsnitt 20 poäng i form av enstaka kurser. UHÄ menar att en förlängning av utbildningen till stor del kan finansieras genom överföring av resurser från anslaget D 13. Lokala och individuella linjer och enstaka kurser. Kostnaderna uppskattas till ca 1,7 milj. kr. och avser budgetåret 1989/90. Enligt UHÄ:s mening finns inte skäl att bibehålla nuvarande organisatoriska inplacering av den internationella ekonomutbildningen som ett särskilt studieprogram inom ekonomlinjen. UHÄ har därför föreslagit att utbildningen ges ställning som allmän utbildningslinje, benämnd internationella ekonomlinjen, om 160 poäng.

De av UHÄ framförda förslagen angående internationell ekonomutbildning har inte biträtts i budgetpropositionen.

Frågan om en kvalitetsförstärkning av ifrågavarande utbildning aktualiseras i fyra motioner. Liksom UHÄ framhåller motionärerna behovet av ett ökat innehåll av ekonomiska ämnen inom linjens ram. I motionerna 1985/86:Ub514 (s) och 1985/86:Ub560 (fp) yrkas att riksdagen hos regeringen begär förslag om förlängning av internationella ekonomutbildningen från nuvarande 140 poäng till 160. Riksdagen bör enligt motion 1985/86:Ub618 (m) yrkande 5 besluta att utbildningen skall omfatta 160 poäng. I motion

1985/86:Ub569 (fp) hemställs att riksdagen uttalar sig för en sådan förlängning fr. o. m. hösten 1986 och att utbildningen, i överensstämmelse med UHÄ:s förslag, inrättas som allmän utbildningslinje.

Utskottet anser i likhet med motionärerna att det är av vikt att den internationella ekonomutbildningen i största möjliga utsträckning ger samma baskunskaper i ekonomiska ämnen som ekonomlinjen. Av statsfinansiella skäl finner utskottet det dock inte möjligt att nu förlänga utbildningen. Utskottet förutsätter att UHÄ även fortsättningsvis följer frågan. Med det anförda avstyrker utskottet motionerna 1985/86:Ub514, 1985/86:Ub560, 1985/86:Ub569 och 1985/86:Ub618 yrkande 5.

I motion 1985/86:Ub601 (m, fp, c) hemställs att riksdagen ger till känna för regeringen dels att den *systemvetenskapliga linjens omfattning* bör utökas från 120 till 160 poäng, dels att resurser bör tillföras härför och för en förstärkning av medlen per årsstudieplats.

Utskottet har under de båda föregående riksmötena haft att ta ställning till motsvarande och andra förslag om förstärkningar av den systemvetenskapliga linjen (UbU 1983/84:20 s. 34 och 1984/85:26 s. 10). Utskottet har då förklarat sig dela uppfattningen att det är viktigt att högskolans datautbildning fyller högt ställda krav med hänsyn till den snabba utvecklingen på dataområdet och de studerandes behov av en god grund för kommande yrkesverksamhet. Med hänsyn till det ekonomiska läget har utskottet dock inte funnit det möjligt att förlänga den systemvetenskapliga linjen eller att i övrigt förstärka den med särskilda medel. Med samma motivering bör riksdagen avslå motion 1985/86:Ub601.

Medelsanvisning

Utskottet har i det föregående biträtt regeringens förslag till planeringsramar. Vidare har utskottet med tillstyrkan av regeringens förslag avstyrkt motionsvis framförda krav på medelsförstärkning för kvalitativa förbättringar m. m.

Utskottet har inte någon erinran mot medelsberäkningen under anslaget och föreslår att riksdagen med avslag på motionerna 1985/86:Ub555 yrkande 1, 1985/86:Ub613, 1985/86:Ub807 yrkande 10, 1985/86:Ub812 yrkande 8 och 1985/86:Ub838 yrkande 37, samtliga motioner i motsvarande delar, till Utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken för budgetåret 1986/87 anvisar ett reservationsanslag av 339 167 000 kr.

Övriga utbildningsfrågor

Inom sektorn finns en allmän utbildningslinje med primärkommunalt huvudmannaskap, *ADB-linjen* om 40 poäng. I budgetpropositionen redogör föredragande statsrådet för de olika överväganden som gjorts under senare tid i fråga om huvudmannaskapet för linjen. Statsrådet anför för egen del att ett förstatligande av ADB-linjen på sikt skulle innebära större möjligheter till samordning och samverkan med övrig högskoleutbildning. En överföring som innebär att staten omedelbart på alla orter övertar ansvaret för

nuvarande utbildning ser han dock inte som realistisk. Statsrådet förordar att en allmän utbildningslinje om 60 poäng inrättas inom den statliga högskolan för att ersätta ADB-linjen. Det bör ankomma på UHÄ att snarast utveckla innehållet i en sådan linje. Den bör lokaliseras till sådana högskoleorter där ADB-linjen för närvarande ges, under förutsättning att uppgörelse kan träffas mellan den kommunala utbildningsanordnaren och högskolan om att ADB-linjen samtidigt läggs ned. I annat fall bör ADB-linjen föras över till gymnasieskolan.

Enligt motion 1985/86:Ub812 (c) hör utbildningar om 60 poäng knappast hemma inom högskolan utan bör ha karaktär av högre specialkurser inom gymnasieskolan. Motionärerna anser att den nya statliga ADB-linjen bör omfatta 80 poäng och att den kommunala linjen samtidigt bör få samma längd (yrkande 9).

Utskottet konstaterar att regeringen när det gäller den nya linjens längd har tagit hänsyn bl. a. till att rekryteringen av äldre studerande inte skall försvåras. Utskottet avstyrker yrkande 9 i motion 1985/86:Ub812. Riksdagen får tillfälle att ta ställning till den närmare utformningen av linjen när UHÄ redovisat sina förslag i frågan.

I motion 1985/86:Ub589 (s) understryks det utomordentligt stora behovet av *vidareutbildning för socionomer*. Enligt motionärerna bör en påbyggnadslinje inom det sociala området inrättas som en försöksverksamhet och lokaliseras till högskolan i Östersund.

Enligt vad utskottet inhämtat har på uppdrag av UHÄ genomförts en översyn i syfte att klarlägga arten och omfattningen av vidareutbildningsbehoven inom den sociala sektorn. Resultatet presenterades i februari 1986 i form av en UHÄ-rapport (1986:4), benämnd Fortbildning, vidareutbildning och påbyggnadsutbildning för sociala sektorn, förslag till påbyggnadslinje i socialt arbete. UHÄ avser att i 1986 års anslagsframställning lämna förslag i första hand rörande påbyggnadsutbildningen. Av detta skäl avstyrks motion 1985/86:Ub589.

Vid högskolan i Sundsvall–Härnösand finns sammanlagt 100 nybörjarplatser på ekonomlinjen, varav 30 avser endast basblocket. I motion 1985/86:Ub523 (s) begärs ett uttalande av riksdagen om att *ekonomutbildningen i Sundsvall–Härnösand bör förstärkas inom vissa ämnesområden*, nämligen administration, internationell handel samt redovisning och revision (yrkande 2).

Senast i betänkandet UbU 1984/85:26 (s. 11–12) redovisade utskottet utförligt med anledning av motioner den fördelning av ansvaret som gäller i fråga om beslut beträffande innehållet i högskolans utbildningslinjer. Bl. a. anförde utskottet att gällande ordning innebär att det inte ankommer på riksdagen att annat än i form av allmänna riktlinjer uttala sig i detta avseende. Motionen 1985/86:Ub523 yrkande 2 bör därför avslås av riksdagen.

Åberopande det anförda hemställer utskottet

1. beträffande *principer för dimensioneringen av viss högskoleutbildning*

att riksdagen avslår motion 1985/86:Ub618 yrkande 1,

2. beträffande *planeringsramar för förvaltningslinjen, linjen för personal- och arbetslivsfrågor och sociala linjen*

att riksdagen med avslag på motion 1985/86:Ub618 yrkandena 7–9 fastställer planeringsramar i enlighet med vad som förordats i proposition 1985/86:100,

3. beträffande *planeringsramar för ekonomlinjen*

att riksdagen med avslag på motion 1985/86:Ub555 yrkande 1 i denna del fastställer planeringsramar i enlighet med vad som förordats i proposition 1985/86:100,

4. beträffande *antalet platser för ekonomlinjens basblock i Skövde budgetåret 1987/88*

att riksdagen avslår motion 1985/86:Ub618 yrkande 2,

5. beträffande *inrättande av och planeringsram för hotell- och restaurangekonomlinje*

att riksdagen med avslag på motion 1985/86:Ub618 yrkandena 3 och 4 dels bemyndigar regeringen att inrätta en allmän utbildningslinje, hotell- och restaurangekonomlinjen, om 140 poäng den 1 juli 1986, dels fastställer planeringsram för linjen i enlighet med vad som förordats i proposition 1985/86:100,

6. beträffande *linje för kostekonomi och kostterapi, m. m.*

att riksdagen med bifall till proposition 1985/86:100 och med avslag på motion 1985/86:Ub535 bemyndigar regeringen att dels inrätta en allmän utbildningslinje, linjen för kostekonomi och kostterapi, om 120 poäng den 1 juli 1987, dels avveckla linjen för kost- och näringsekonomi samt påbyggnadslinjerna kostadministration och kostterapi successivt fr. o. m. budgetåret 1987/88,

7. beträffande *bostads- och fastighetsförvaltningslinje*

att riksdagen bemyndigar regeringen att inrätta en påbyggnadslinje, bostads- och fastighetsförvaltningslinjen, om 60 poäng den 1 juli 1986,

8. beträffande *dimensionering och lokalisering av bostads- och fastighetsförvaltningslinjen*

att riksdagen med avslag på motionerna 1985/86:Ub505 och 1985/86:A446 yrkande 2 i denna del fastställer planeringsram för linjen i enlighet med vad som förordats i proposition 1985/86:100,

9. beträffande *inrättande av och planeringsram för kontors- och distributionslinje (YTH)*

att riksdagen med avslag på motion 1985/86:Ub618 yrkande 6 i denna del dels bemyndigar regeringen att inrätta en allmän utbildningslinje, kontors- och distributionslinjen, om 60 poäng den 1 juli 1986, dels fastställer planeringsram för linjen i enlighet med vad som förordats i proposition 1985/86:100,

10. beträffande *inrättande av och planeringsram för linje för storhushåll och restaurang (YTH)*
att riksdagen med avslag på motion 1985/86:Ub618 yrkande 6 i denna del dels bemyndigar regeringen att inrätta en allmän utbildningslinje, linjen för storhushåll och restaurang, om 60 poäng den 1 januari 1987, dels fastställer planeringsram för linjen i enlighet med vad som förordats i proposition 1985/86:100,

11. beträffande *planeringsramar för systemvetenskapliga linjen*
att riksdagen med avslag på motion 1985/86:Ub613 i denna del fastställer planeringsramar i enlighet med vad som förordats i proposition 1985/86:100;

12. beträffande *lokalisering av den systemvetenskapliga linjen till högskolan i Sundsvall–Härnösand*
att riksdagen avslår motionerna 1985/86:Ub530 och 1985/86:Ub814 yrkande 4,

13. beträffande *lokalisering av den systemvetenskapliga linjen till högskolan i Skövde*
att riksdagen avslår motion 1985/86:Ub555 yrkande 2 i denna del,

14. beträffande *lokalisering av den systemvetenskapliga linjen till högskolan i Borås*
att riksdagen avslår motionerna 1985/86:Ub605 och 1985/86:A417 yrkande 13,

15. beträffande *planeringsramar i övrigt*
att riksdagen fastställer ramar i enlighet med vad som förordats i proposition 1985/86:100,

16. beträffande *resursförstärkning för ekonomlinjen och juristlinjen*
att riksdagen avslår motionerna 1985/86:Ub575, 1985/86:Ub595, 1985/86:Ub807 yrkande 10 i denna del, 1985/86:Ub812 yrkande 8 i denna del och 1985/86:Ub838 yrkande 37 i denna del,

17. beträffande *internationella ekonomutbildningens längd, m. m.*
att riksdagen avslår motionerna 1985/86:Ub514, 1985/86:Ub560, 1985/86:Ub569 och 1985/86:Ub618 yrkande 5,

18. beträffande *systemvetenskapliga linjens längd, m. m.*
att riksdagen avslår motion 1985/86:Ub601,

19. beträffande *anslagsbeloppet*
att riksdagen till *Utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken* med bifall till proposition 1985/86:100 och med avslag på motionerna 1985/86:Ub555 yrkande 1, 1985/86:Ub613, 1985/86:Ub807 yrkande 10, 1985/86:Ub812 yrkande 8 och 1985/86:Ub838 yrkande 37, samtliga motioner i motsvarande delar, för budgetåret 1986/87 anvisar ett reservationsanslag av 339 167 000 kr.,

20. beträffande *ett uttalande om en statlig ADB-linje*
att riksdagen avslår motion 1985/86:Ub812 yrkande 9,

21. beträffande *ett uttalande om påbyggnadslinje efter socionomutbildningen*
att riksdagen avslår motion 1985/86:Ub589,

22. beträffande *inriktning av ekonomlinjen vid högskolan i Sundsvall–Härnösand*
att riksdagen avslår motion 1985/86:Ub523 yrkande 2.

Stockholm den 29 april 1986

På utbildningsutskottets vägnar

Georg Andersson

Närvarande: Georg Andersson (s), Pär Granstedt (c), Lars Gustafsson (s), Per Unckel (m), Helge Hagberg (s), Ylva Annerstedt (fp), Lars Svensson (s), Birgitta Rydle (m), Ingvar Johnsson (s), Barbro Nilsson (s), Lars Leijonborg (fp), Margareta Hemmingsson (s), Björn Samuelson (vpk), Birger Hagård (m) och Jan Hyttring (c).

Reservationer

1. Principer för dimensioneringen av viss högskoleutbildning samt planeringsramar för förvaltningslinjen, linjen för personal- och arbetslivsfrågor och sociala linjen (mom. 1–2)

Per Unckel, Birgitta Rydle och Birger Hagård (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 5 börjar "Utskottet kan" och slutar "regeringens förslag" bort ha följande lydelse:

Utskottet vill för sin del framhålla att strävan att minska den offentliga sektorns tillväxt också gör det nödvändigt att minska antalet nybörjarplatser på utbildningar som ensidigt eller huvudsakligen är inriktade mot denna sektor. Från denna utgångspunkt finner utskottet de i motionen yrkade minskningarna av förvaltningslinjen, linjen för personal- och arbetslivsfrågor samt sociala linjen med 30, 90 resp. 90 platser väl motiverade. Utskottet föreslår därför att riksdagen med bifall till motion 1985/86:Ub618 yrkandena 1, 7, 8 och 9 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet här uttalat om principer för dimensioneringen av viss högskoleutbildning samt fastställer planeringsramar för ifrågavarande linjer i enlighet med motionärernas förslag.

dels att utskottets hemställan under 1–2 bort ha följande lydelse:

1. beträffande *principer för dimensioneringen av viss högskoleutbildning*
att riksdagen med bifall till motion 1985/86:Ub618 yrkande 1 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

2. beträffande *planeringsramar för förvaltningslinjen, linjen för personal- och arbetslivsfrågor och sociala linjen*
att riksdagen med bifall till motion 1985/86:Ub618 yrkandena 7–9 och med anledning av proposition 1985/86:100 fastställer planeringsramar i enlighet med vad utskottet förordat.

2. Antalet platser för ekonomlinjens basblock i Skövde budgetåret 1987/88 (mom. 4)

Per Unckel, Birgitta Rydle och Birger Hagård (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 6 börjar "Utskottet konstaterar" och slutar "budgetåret 1986/87" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att den grundläggande ekonomiutbildningen på de mindre högskoleorterna riskerar att bli kvalitetsmässigt otillräcklig. Kontakten med den aktiva forskningen är svår att uppnå. Lärare tvingas dessutom ofta undervisa inom ett flertal specialiteter för vilka högskolor på större orter kan erbjuda lärare med särskild kompetens. Av dessa skäl kan utskottet inte ställa sig bakom vare sig etablering av ekonomlinjens basblock på ytterligare högskoleorter eller en utökning av kapaciteten av denna utbildning på orter där den redan finns.

Med anledning av den i propositionen aviserade ökningen budgetåret 1987/88 av ekonomlinjens basblock med 30 platser i Skövde bör riksdagen med bifall till motion 1985/86:Ub618 yrkande 2 som sin mening ge regeringen till känna vad utskottet anfört om grundläggande ekonomiutbildning på mindre högskoleorter.

Utskottet föreslår att riksdagen med avslag på motion 1985/86:Ub555 yrkande 1 i denna del godkänner vad som i propositionen förordats om planeringsramar för ekonomlinjen budgetåret 1986/87.

dels att utskottets hemställan under 4 bort ha följande lydelse:

> 4. beträffande *antalet platser för ekonomlinjens basblock i Skövde budgetåret 1987/88*
> att riksdagen med bifall till motion 1985/86:Ub618 yrkande 2 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

3. Hotell- och restaurangekonomlinje (mom. 5)

Per Unckel, Birgitta Rydle och Birger Hagård (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 6 börjar "Utskottet vill" och slutar "och 4" bort ha följande lydelse:

Utskottet har i och för sig ingen erinran mot att en kvalificerad utbildning i hotell- och restaurangekonomi tillskapas med inriktning att ge kompetens för ledande befattningar inom branschen. Utskottet delar emellertid den åsikt som uttryckts i motion 1985/86:Ub618 att det inte förefaller rimligt att en så snäv sektor som hotell- och restaurangbranschen skall tilldelas en allmän utbildningslinje. I likhet med utbildningar inom transportekonomi och konsumentekonomi bör enligt utskottets mening även utbildning inom hotell- och restaurangekonomi kunna ges som ett fördjupningsalternativ inom ekonomlinjen. Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet att riksdagen med bifall till motion 1985/86:Ub618 yrkandena 3 och 4 och med avslag på propositionen hos regeringen begär förslag till ett nytt fördjupningsalternativ inom ekonomlinjen inriktat mot hotell- och restaurangekonomi.

dels att utskottets hemställan under 5 bort ha följande lydelse:

5. beträffande *hotell- och restaurangekonomlinje*

att riksdagen med bifall till motion 1985/86:Ub618 yrkandena 3 och 4 samt med avslag på proposition 1985/86:100 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

4. Kontors- och distributionslinje samt linje för storhushåll och restaurang (mom. 9 och 10)

Per Unckel, Birgitta Rydle och Birger Hagård (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 8 börjar "Utskottet ser" och slutar "regeringens förslag" bort ha följande lydelse:

Enligt utskottets mening bör en utbyggnad av YTH med nya linjer anstå till dess resultatet av översynen av YTH:s studieorganisation föreligger, särskilt som utskottet förutsätter att denna översyn även kommer att avse resp. utbildningars lämpligaste organisatoriska tillhörighet. Med det anförda tillstyrker utskottet motion 1985/86:Ub618 yrkande 6 i förevarande delar och avstyrker regeringens förslag om inrättande av två nya allmänna utbildningslinjer inom ramen för YTH med inriktning mot kontor och distribution resp. storhushåll och restaurang.

dels att utskottets hemställan under 9 och 10 bort ha följande lydelse:

9. beträffande *kontors- och distributionslinje (YTH)*

att riksdagen med bifall till motion 1985/86:Ub618 yrkande 6 i denna del och med avslag på proposition 1985/86:100 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

10. beträffande *linje för storhushåll och restaurang (YTH)*

att riksdagen med bifall till motion 1985/86:Ub618 yrkande 6 i denna del och med avslag på proposition 1985/86:100 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

5. Resursförstärkning för ekonomlinjen och juristlinjen (mom. 16)

Pär Granstedt (c), Per Unckel (m), Ylva Annerstedt (fp), Birgitta Rydle (m), Lars Leijonborg (fp), Birger Hagård (m) och Jan Hyttring (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 10 börjar "Utskottet anser" och på s. 11 slutar "1985/86:Ub595" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser för sin del att en rejäl förstärkning av resurserna till ekonom- och juristutbildningarna är nödvändig. De medel om 2,98 milj. kr. som regeringen föreslagit för ändamålet är enligt utskottets mening klart otillräckliga. Utskottet föreslår att riksdagen beslutar att ytterligare 2,5 milj. kr., utöver regeringens förslag, skall anslås för kvalitetshöjande åtgärder inom ekonomlinjen och juristlinjen. Genom den extra resursförstärkning som utskottet nu förordar kan även önskemålen i motionerna 1985/86:Ub575 och 1985/86:Ub595 om en fördelning av resurstillskottet i förhållande till nuvarande resurser per årsstudieplats på resp. utbildningsort tillgodoses.

Vad utskottet med anledning av motionerna 1985/86:Ub575, 1985/86:Ub595, 1985/86:Ub807 yrkande 10 i denna del, 1985/86:Ub812 yrkande 8 i denna del och 1985/86:Ub838 yrkande 37 i denna del sålunda föreslagit beträffande ytterligare förstärkningar av resurserna för ekonomlinjen och juristlinjen budgetåret 1986/87 bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 16 bort ha följande lydelse:

> 16. beträffande *resursförstärkning för ekonomlinjen och juristlinjen* att riksdagen med anledning av motionerna 1985/86:Ub575, 1985/86:Ub595, 1985/86:Ub807 yrkande 10 i denna del, 1985/86:Ub812 yrkande 8 i denna del och 1985/86:Ub838 yrkande 37 i denna del som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

6. Internationella ekonomutbildningens längd, m. m. (mom. 17)

Pär Granstedt (c), Per Unckel (m), Ylva Annerstedt (fp), Birgitta Rydle (m), Lars Leijonborg (fp), Birger Hagård (m) och Jan Hyttring (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 12 börjar "Utskottet anser" och slutar "yrkande 5" bort ha följande lydelse:

Språkstudierna inom ramen för den internationella ekonomutbildningen omfattar ca 50 poäng. Utskottet anser i likhet med motionärerna att det är av vikt att den internationella ekonomutbildningen i största möjliga utsträckning ger samma baskunskaper i ekonomiska ämnen som ekonomlinjen. Med nuvarande tidsram för utbildningen befinner man sig långt från detta mål. Den internationella ekonomutbildningen bör därför enligt utskottets mening förlängas till att omfatta 160 poäng. Härigenom får den internationella ekonomutbildningen en kvalitativ förstärkning som motsvarar vad som redan år 1983 gavs åt den allmänna ekonomutbildningen. Kostnader för en förlängning av utbildningen uppstår först under det fjärde utbildningsåret till ett av UHÄ uppskattat belopp om ca 1,7 milj. kr.

dels att utskottets hemställan under 17 bort ha följande lydelse:

> 17. beträffande *internationella ekonomutbildningens längd, m. m.* att riksdagen med anledning av motionerna 1985/86:Ub514, 1985/86:Ub560, 1985/86:Ub569 och 1985/86:Ub618 yrkande 5 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

7. Anslagsbeloppet under Utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken (mom. 19)

Under förutsättning av bifall till reservationerna 1, 3, 4 och 5

Per Unckel, Birgitta Rydle och Birger Hagård (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 12 börjar "Utskottet har" och slutar "339 167 000 kr." bort ha följande lydelse:

Utskottet har i det föregående förordat minskningar av antalet nybörjar-

platser inom AES-sektorn (reservationerna 1, 3 och 4). Sammantaget innebär dessa ställningstaganden att medelsbehovet under anslaget minskar med 9 118 500 kr. Vidare har utskottet förordat en resursförstärkning om 2,5 milj. kr., utöver regeringens förslag, till ekonomlinjen och juristlinjen (reservation 5). I övriga avseenden har utskottet inte någon erinran mot medelsberäkningen. Riksdagen bör således under anslaget Utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken för budgetåret 1986/87 anvisa (339 167 000 − 9 118 500 + 2 500 000 =) 332 548 500 kr.

dels att utskottets hemställan under 19 bort ha följande lydelse:

19. beträffande *anslagsbeloppet*

att riksdagen till *Utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken* med anledning av proposition 1985/86:100 och motionerna 1985/86:Ub807 yrkande 10, 1985/86:Ub812 yrkande 8 och 1985/86:Ub838 yrkande 37, samtliga i denna del, samt med avslag på motionerna 1985/86:Ub555 yrkande 1 och 1985/86:Ub613, båda i denna del, för budgetåret 1986/87 anvisar ett reservationsanslag av 332 548 500 kr.,

8. Anslagsbeloppet under Utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken (mom. 19)

Under förutsättning av bifall till reservation 5

Pär Granstedt (c), Ylva Annerstedt (fp), Lars Leijonborg (fp) och Jan Hyttring (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 12 börjar "Utskottet har" och slutar "339 167 000 kr." bort ha följande lydelse:

Utskottet har i det föregående förordat en resursförstärkning om 2,5 milj. kr., utöver regeringens förslag, till ekonomlinjen och juristlinjen (reservation 5). Utskottet som i övrigt inte har något att erinra mot medelsberäkningen under anslaget föreslår att riksdagen till Utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken för budgetåret 1986/87 anvisar (339 167 000 + 2 500 000 =) 341 667 000 kr.

dels att utskottets hemställan under 19 bort ha följande lydelse:

19. beträffande *anslagsbeloppet*

att riksdagen till *Utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken* med anledning av proposition 1985/86:100 och motionerna 1985/86:Ub807 yrkande 10, 1985/86:Ub812 yrkande 8 och 1985/86:Ub838 yrkande 37, samtliga i denna del, samt med avslag på motionerna 1985/86:Ub555 yrkande 1 och 1985/86:Ub613, båda i denna del, för budgetåret 1986/87 anvisar ett reservationsanslag av 341 667 000 kr.,

Pär Granstedt (c) och Jan Hyttring (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 13 börjar "Utskottet konstaterar" och slutar "i frågan" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar motionärernas uppfattning att den nya allmänna utbildningslinjen, som föreslås successivt ersätta ADB-linjen under kommunalt huvudmannaskap, bör omfatta 80 poäng i stället för 60. UHÄ bör få i uppdrag att snarast utveckla innehållet i en sådan längre utbildning. I samband med att den statliga linjen inrättas bör den kommunala ADB-linjen ges motsvarande omfattning. Vad utskottet anfört i denna fråga bör riksdagen med bifall till motion 1985/86:Ub812 yrkande 9 som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 20 bort ha följande lydelse:

20. beträffande *ett uttalande om en statlig ADB-linje*
att riksdagen med bifall till motion 1985/86:Ub812 yrkande 9 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,